

PIÁRFUTÁR

**„óh bennünk fénylő csillag
merj már megszületni”**

A SZEPI Press jelenti

A karácsonyi szünet december 22-én kezdődik. A szünet utáni első tanítási nap *2007. január 3.*

A kosárlabda-házibajnokság *január 13-án*, szombaton kerül megrendezésre.

Ebben a tanévben *2007. január 19-én*, este 7 órától rendezi a Dugonics András Alapítvány a *Piarista Bált*. Szeretettel várjuk a szülőket, öregdiákokat, barátokat!

A kézilabda házibajnokság végeredménye: *I. 11. A, II. 11. B, III. 12. A, IV. Tanárok*. Gratulálunk!

Házi sakkverseny időpontja: *2007. január 13.*, szombat. Megnyitó: 08 óra 30 perc. Nevezési határidő: *2007. január 06.*, 12 óra. Nevezni a következő e-mail címen kell: *tibi@szepi.hu*. A verseny szabályai: fordulók száma: 9, lebonyolítás: svájci rendszerű, játékidő: 2x10 perc

A *Piár Futár* idei lapszámait letölthetők a szegedi piaristák honlapjáról!

www.szepi.hu

Itt a vége

Igy karácsony és az év vége előtt az ember átgondolja, mi is történt ebben az esztendőben. Mik voltak azok, amik jó irányba terelték az életünket, és mik voltak azok, amik hátrányt hoztak számunkra? Számot vetünk magunkban, ami remélhetőleg a boldogság, a jó túlsúlyát hozza meg számunkra.

Az iskolai életre levetítve ez az esztendő kétszer felet jelent(ett). Az első félév nyugalomban múlt el, legalábbis ha az emlékeim nem csalnak. Elmúlt sikeresen a szalagavató, és az akkori tizenkettedikesek is leérettségiztek. Igazából ezek a fontos hírek egy iskolában tanuló/tanító diáknak/tanárnak. Van még mindig remény... Vége lett az iskolának, kezdetét vette a nyár. Egy igen mozgalmas nyár volt ez vizitúrával, gyalogtúrákkal, kerékpározással. Viszont az új iskolai év új szokásokat is hozott. Már novemberben megrendezésre került a szalagavató, és eseményekben igen gazdag Patrocíniumon vagyunk túl. Nem panaszkodhatunk. Ezen felül megrendezésre került a foci-, és kézilabda-bajnokság. Ez mindenkinek különbözően zárult. Mindenesetre a naptári év vége felé közeledünk, mi-

kor ezeket a sorokat olvassa a Kedves Olvasó. És igazából, ha belegondolunk, még csak most pihentük ki a szilveszter adta fáradságokat, nemhogy most ugorjunk egy újabb évbúcsúztatóba?(!) Olyan gyorsan elszállt felettünk az idő, hogy azt észre sem vettük. Egyik pillanatról a másikra lettünk öregebbek egy egész évvel. De mit tettünk ebben az évben? Gyarapodtunk tudásban, lélekben, gyarapodtunk élményekkel.

Igy szállt el felettünk egy újabb év. Én kívánok mindenkinek áldott, békés karácsonyt, és sikerekben gazdag boldog új évet! Tegyük meg mindent azért, hogy egy sokkal szebb, nyugalmasabb környezet legyen minket körül.

És csak még egy szóra... Az ország élete romokban hever, legalábbis úgy tűnik, amelynek egyelőre nincsen megoldása. Reméljük erre is talál orvosságot az új esztendő, és talán annyi biztos marad a következő esztendő végére is: lesznek még magyarok a világban!

Török Tibor
főszerkesztő

SZERKESZTŐI LEVÉL

Pusztai Sándor

Bennünk fénylő csillag

sírára görbült a szánk
mikor a legszebben akartunk énekelni

gyáva lett bennünk az öröm
ahogy boldogok akartunk lenni

induljunk szívünk dzsungelében
az embert megkeresni

a jószágot még ma
el kéne kezdeni

óh bennünk fénylő csillag
merj már megszületni

Karácsonyi gyűjtés a nagykárolyi piarista nővérek árváinak

Figyelj rám, mintha jel volnék,
Keress úgy, mintha nem volnék,
Vigyázz rám, mintha gyöngy volnék,
Fizess úgy, mintha szolgálnék,
Evezz úgy, mintha tó volnék,
Idébb ül, mintha tűz volnék,
Melengess, mintha jég volnék,
Etesz úgy, mintha éheznék,
Itass úgy, mintha szomjaznék,
Olvass úgy, mintha vers volnék,
Hallgass úgy, mintha dal volnék,
Szeress úgy, mintha jó volnék.

(Nagy Bandó András)

Adományokat
december 20-ig
a gimnázium portáján
lehet leadni
Papp Attila tanár úr nevére.

Amire leginkább szükségük van:
tisztálkodási szerek,
mosó- és mosogatószer,
vitaminok, ruha (7-14 éves lányoknak)
pénz (alapítványnak befizetve adóalapból leírható).

Karácsonyi fűszerek

Decemberben minden nap mondj valami kedveset legalább három embernek.

Nálunk is járt a Mikulás

Idén is eljött a Mikulás a Piárba, hogy megnézzé és meghallgassa a gyerekeket. Természetesen sok-sok ajándékot is hozott. A Mikulás nagyon örült, hogy örvendetesen egyre több a kisgyermek. A tanárok és dolgozók gyerekei, unokái örömmel hallgatták, ahogy Szakál Zsolt muzsikált, és Solymár Magdolna gyönyörű dalokat énekelt, miközben kobzon játszott. Már második éve, hogy a templomunkba járó gyereke-

ket is meghívjuk. Őket Zsíros Szilvia segített összegyűjteni. Ő tart hittanos foglalkozást a kisebbeknek a vasárnapi mise első részében egy külön teremben. Az éneklés és verselés közben, kisebbek és nagyobbak egyaránt, a díszterembe vitt néhány asztalon ragasztgathattak, színezhettek, kisebb nagyobb ajándékot készíthettek, ebben Tóth Krisztina is sokat segített. Voltak, akik éltek a felkínált lehetőséggel és ebédet is kértek. Igazán öröm volt látni a sok gyereket és szülőt. Néhány fénykép megtalálható a www.szepi.hu/~psik/mikulas/Mikulas2006december10 honlapon.

Sík Péter

Hatodik Piarista Bál

Ebben az évben is lesz alapítványi bál, immár hatodszor. Az egyik fő szervezőt Angyal László tanár urat kérdezzük a részletekről. Mikor lesz a nagy esemény?

Január 19-én tartjuk meg, pénteki napon. Este 7 órakor kezdődik, s reményeink szerint éjfél után ér majd véget.

Mi a rendezvény célja?

Szeretnénk egy olyan táncos-vidám farsangi összejövetelt tartani, ahol mindazok jelen vannak, akik fontosak a számunkra, azaz iskolánk barátai, a szülők, esetleg barátaikkal, rokonaikkal, öregdiákok barátnőikkel, feleségükkel, s természetesen házigazdaként iskolánk tanárai.

Milyen bevételre számítanak, mennyire tartják ezt fontosnak?

A mai világban minden forintot meg kell becsülni, ettől függetlenül nem az anyagi bevétel a legfontosabb, hanem a barátkozás, a találkozás. Ez az alkalom egyben számvetés is: az igazgatói évvértékelő beszéd alapján az előző év számbavétele, az új tervezése.

A tavalyi bál tiszta bevétele mennyi volt?

686 051 Ft-ot sikerült befizetnünk az Alapítvány számlájára. Ennek nagyon örültünk akkor.

Ebben az évben mire fordítják a bevételt, feltéve ha lesz?

Most az a legfontosabb, hogy az emelkedő közüzemi díjakat ellensúlyozni tudjuk. Ne kelljen „megszorító” intézkedéseket hozni... Szeretnénk, ha az az oktatási struktúra, amely az elmúlt években bevált – a csoportbontások, ingyenes délutáni foglalkozások – továbbra is megmaradnának.

Kik a fellépő zenészek?

A tavalyi szalagavatón a Travel trio játszott,

fantasztikus hangulatot teremtve. Az idei bálunkra ezért hívtuk el őket.

Hány vendégre számítanak?

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a szülők közül kb. kétszázan jönnek el. Egyre erőteljesebben szeretnénk nyitni az öregdiákok felé. Ez egy remek alkalom a találkozásra, beszélgetésre. Egy jó ital mellett eszmét lehet cserélni, meg lehet beszélni, kivel mi történt ez elmúlt időszakban. Hosszútávon a szülők mellett az öregdiákok lehetnek az intézmény támaszai.

Az áprilisi focikupa kifejezetten csak a fiúknak szól, szeretnénk egy olyan alkalmat teremteni, ahová párosan is el lehet jönni. Ezért célozzuk most meg erőteljesebben a nálunk végzeteket.

A jól bevált korábbi helyszín, az aula marad?

Ha a jegyigénylők létszáma eléri a háromszázat, áttesszük a tornaterembe, ott kényelmesen elférünk.

Mi lesz a vacsora?

Ezt is saját erőből teremtjük elő. A konyhán dolgozó hölgyek, svédasztalos vacsorát készítenek nekünk. Biztos vagyok benne, hogy ételben-italban nem lesz hiány.

Hogyan lehet más formában támogatást nyújtani?

Aki belépőjegyet vásárol, ezzel automatikusan támogat minket. Azok, akik nem szeretnek ilyen eseményekre elmenni, de támogatni akarják az iskolát, ún. támogató jegyet vehetnek. Szívesen elfogadunk ajándékot a tombolasorsolásra is.

An

Énekarunk tizenöt éve

*Énekelni oly nehéz, hol kíváncsi
szemek figyelnek,
mégis, elfogódba bár,
fújd el dalod...
(József Attila)*

Egy iskolában folyó zenei életnek talán a leghűbb tükre az énekar. Szomorúan tapasztaljuk, hogy megbillent értékrendű világunkban, átsúlypontosított oktatási rendszerünkben, Kodály országában mint szorult egyre inkább háttérbe a zenei oktatás, mint csökken egy-egy énekkari seregszemlén a résztvevő iskolai kórusok száma, mint lesznek egyre kevesebben azok a pedagógusok, akik szemben az árral az egye lehetetlenebbé váló körülmények, a diákok más irányú leterheltsége ellenére még küszködnek énekkar létrehozásával, a próbák megszervezésével.

15 éve, amikor újra megkezdte munkáját Szegeden a Piarista Gimnázium, talán még nem is volt ennyire érzékelhető a fenti probléma. Igyekeztünk méltónak lenni az elődökhöz, és az újrakezdés hatalmas lelkesedésével a lehetőségek keretein belül mindent létrehozni, ami iskolánkat – nem csak a nevében – piarista iskolává teszi. Így volt egészen természetes az is, hogy kell énekkar! Az induló két (!) osztályból kiválogattam a használható hangú fiúkat, és heti egy kiadós próbával megkezdtük a munkát. Jó volt látni, hogy a kezdetben „kényszerből” éneklő diákok hogyan éreztek rá lépésre lépésre az együtténeklés örömére, és mennyien kötődtek össze életüket végleg az énekkel, a zenével!

Először az egyszólamú tiszta éneklést gyakoroltuk, ezt kánonok követték, és csak ezután próbálkoztunk a szólamok bővítésével. Mit is eredményezett az alkalmankénti kudarcokat is feledtető lelkesedés, éneklés-szeretet? Az ének-zene terem bejárata melletti falon ott sorakoznak, és évről évre gyarapodnak a trófeák, a 15 év művészi teljesítményeit elismerő, méltató oklevelek.

Évekig csak szentmiséinken, iskolai ünnepélyeken, és a hagyománnyá vált *Karácsonyi hangversenyeken* énekeltek. De miután az egyre gyarapodó osztályokból jobban válogatva a hangminőség is ugrásszerűen javult, gondolhattam arra, hogy az iskola falai közül a szakmai nyilvánosság elé kilépve, a középiskolai énekarok évenkénti minősítésén, az *Éneklő Ifjúságon* megmérettessük magunkat. Már ekkor, az első alkalommal, 1995 tavaszán megkaptuk az arany minősítést, amelyet azóta is minden évben megvédünk. Örömmel idézek Erdős János tanár úr – a versenyt méltató – cikkéből: *„Régen hallott színlírat jelentett a Piarista Gimnázium férfi kara. Lajos István gondos nevelőmunkája eredményeként máris telt, zengő han-*

gon szólaltak meg. Tisztán, világos tagolással, szép szövegkiejtéssel adták elő a gregoriántól Halmosig, Kodályig ívelő műsorukat.” (Délmagyarország, 1995 ápr. 15) Az évenkénti arany minősítések értékét növelte az a tény, hogy minden esetben profi énekkarok (Tömörkényi Gimnázium Leánykara, Konzervatórium Leánykara...) társaságában küzdöttünk meg érte! Nem dicsekvésképp, inkább lelkesen éneklő diákjaim eredményes munkájának elismeréséül említem meg, hogy az arany minősítések mellé 2002-ben Kodály *Cú föl lovam* c. művének „hangulatos előadásáért”, 2004-ben pedig a „vallásos kórusművek ihletett előadásáért” külön elismerő oklevelet kaptunk.

Sok színt vitt énekkari munkánkba, mikor 1996-tól megkezdtük a Karolina iskola leánykórusával a közös munkát, mely több évig, egészen Vera nővér, az énekkar vezetőjének távozásáig tartott. Olyannyira sikeresnek bizonyult ez a zenei együttműködés, hogy már az első alkalommal, a bemutatkozáskor elnyertük az igen megtisztelő, *Év Kórusa* kitüntetést.

Újabb izgalmas zenei kihívást jelentett a hat évfolyamos oktatás elindítása. Olyan fiúk kerültek ekkor iskolánkba, akiknek a hangja még nem mutált, így alkalmanként szép hangú szopránokat és altokat válogathattam belőlük. Az így létrejött kis csoport vagy szkolaként funkcionált, vagy kellető létszám esetén a férfi kórusal együtt alkottak fiú vegyeskart, mely igazi zenei különlegesség az énekkari gyakorlatban. 2005-ben az arany minősítés mellett külön elismerő oklevelet kaptunk a *Veni Sancte Spiritus* (Corner kódex) fiú-vegyeskar előadásáért.

Lehetetlen próbálkozás lenne felsorolni, hogy a 15 év alatt hányszor és hol énekeltek. Csupán néhányat had említsek: *Egyházmegyei énekkarok Cecília-napi hangversenye - Dóm (1992); Habsburg Ottó látogatása iskolánkban (1995); Karácsonyi vásár - Széchenyi tér (1997); A Hősök Kapuja Aba-Novák freskójának avatónepsége (2000); Gregorián nap - Dóm (2004); Bálint Sándor síremlékének felszentelése (2005); Szegedi énekkarok adventi hangversenye - Dóm (2005); Karácsonyi műsor az Alsóvárosi Szociális Otthonban (2005); Ökumenikus imaóra (2006); Májusi egyházzenei napok - Dóm (2006); Dugonics András szobrának évenkénti koszorúzási ünnepsége; Virágvasárnap és nagypénteki passiók.*

Valamennyi éneklésünk közül a legnagyobb 2001-ben a *Szegedi Bartók Napok* keretében az a hangverseny volt, ahol a legjobb szegedi kórusok társaságában megszólaltattuk Bartók 27 egyszólamú művét. Illés Mária így írt a hangversenyéről:

„Érdekes színfolt volt egy valódi férfikar felépése is. A Huszárnótában a Piarista Gimnázium diákjai kissé talán nyers erővel, de energikus zengő hangzással örvendezteték meg a hallgatót.” (Délmagyarország, 2001 dec.)

A legnagyobb megtiszteltetés pedig 2002-ben érte énekarunkat, mikor is az *Éneklő Ifjúsághoz* kapcsolódó országos szakmai napok keretében ének-zene tanárok és karvezetők előtt bemutató énekkari próbát tarthattunk.

Egy-egy kórusmű korrekt elénekléséért még ma is nagyon meg kell küzdenünk, hisz az iskolánkba kerülő diákok többségének zeneelméleti tudása (pl. kottaolvasás) szinte a nullával egyenlő. Minden művet külön szólampróbákon, hallás után tanulunk meg, és csak ezután kerül sor a szólamok összecsiszolására. Alkalmanként azért összejönnek olyan évfolyamok, ahol a hanganyag és a zenei tudás az átlagnál jobb, s ha ehhez társul némi osztályfőnöki biztatás, már sor is kerülhet zeneileg igényesebb művek kiválasztására, és színvonalasabb megszólaltatására. Ilyen kiemelkedő évfolyamok voltak: Sárközi Sándor és Angyal László tanár úr 1996-ban, Szegheő József tanár úr 1999-ben, Nagy János tanár úr 2002-ben, Tóth Ákos tanár úr, és e beszámoló írójának 2003-ban érettségizett osztályai, és Tóth Ákos tanár úr jelenlegi osztálya, akik az énekkar magját képezik. Köszönöm segítségüket!

Had soroljam fel büszkén azokat a diákjainkat, akik talán iskolánk zenei miliójé, a gimnáziumi évek alatti sok szép éneklés és a szeretettel végzett énekkari munka hatására kötődtek össze életüket végleg a zenével, és ma már mint énekesek, énekkar tanárok, karvezetők, orgonisták végzik hivatásukat, vagy most tanulnak e szakokon: *Cser Krisztián, Cser Ádám, Koczor Kristóf, Kovács Mihály, Kiss Tivadar, Vajda Olivér, Gábor Tamás, Bodacz Balázs, Domonkos Csaba, Hegyközi Tamás, Makra András, Héjja János, Héjja Áron, Tózsér Benjámin, Vili Balázs.*

Urbán József, akkori igazgatónk írta az *Éneklő Ifjúság* hangverseny 2001-es műsorfüzetébe *„Az énekesnek nincs zene-szerszáma, önmagát használja hangszerként, de közben megoltalmaztatik attól, hogy eszközzé silányuljon. Talán ez a művészet csodája... Versengő világban élünk. A glóbus méretű piac elvárásainak mégis megtanulhatunk ellentmondani. Közösen, egymással találkozva, egymás teljesítményének örülve, a másiktól gazdagítva. Köszönjük meg, hogy újra együtt lehetünk, legyünk hálásak a másik ajándékáért, és éneklésünkben bátran adjuk oda önmagunkat is ajándékként.”*

Lajos István

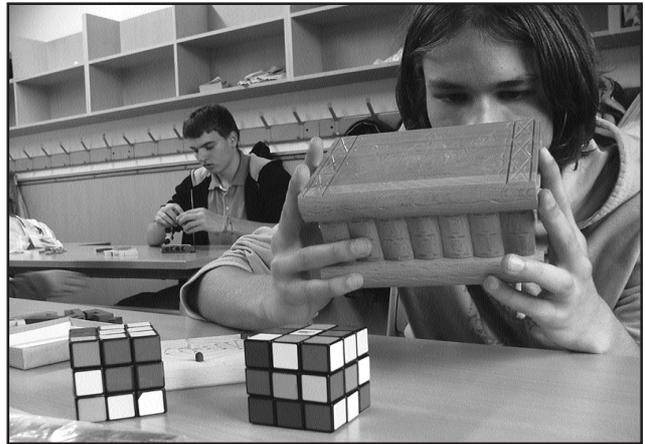
Karácsonyi fűszerek

Ne törődj azzal, ha hamisan énekeled a karácsonyi dalokat. Énekelj!

Patrocíniumi pillanatok

bée-áá-cée-háá

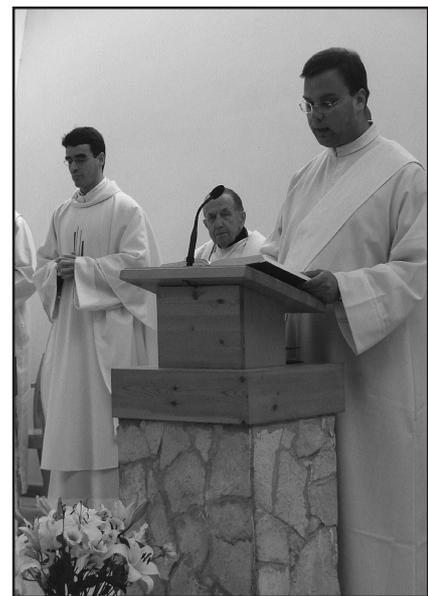
Hogy is van ez...?

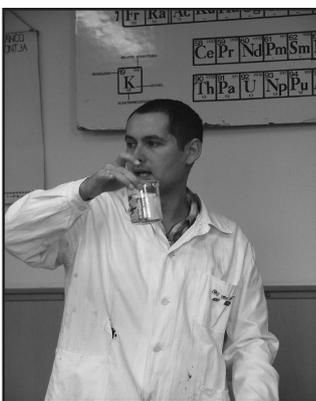
*Kosbor: a wor*d music*

Kertész leszek, fát nevelek...

Ezek az Evangélium igéi

Na zdarovje!

Fújd! Ki tudja, meddig fújhatod...

A gép forog, az alkotó nem...

Fotó: Pili Marcell

Karácsonyi fűszerek

Nézz végig a családon, és örülj az életnek.

Fejezetek a szegedi kegyes iskola történetéből

1926

Március 27. II. Rákóczi Ferenc születésének 250. évfordulóján ünnepséget tartottak.

A tanév folyamán Havonként egy délelőtti filmelőadást rendezett az egyetemi Földrajzi Intézet a Korzó vagy a Belvárosi moziban, a diákok kötelezően vettek részt. A szegedi városi színház szombati ifjúsági előadásaira is rendszeresen mentek a tanulók. A felsős osztályok a Dugonics Társaság díszgyűlésén voltak. A VI. osztály tanulói városi üzemeket (ecetgyár, Orion-bőrgyár, Szikra-gyufagyár, gázgyár) látogattak meg, e tanévtől általános lett az osztályok üzemlátogatása. 32 növendék budapesti tanulmányúton volt, a nemzetközi Embervédelmi kiállítást tekintették meg.

Szeptember 19. Az iskola diáksága kivonult Klebesberg Kuno miniszter fogadására, aki a városba érkezett.

Október 5. Az iskola diáksága kivonult Horthy Miklós kormányzó fogadására, aki az egyetem alapkövetelési ünnepségére érkezett.

December 6. Horthy Miklós kormányzó névünnepe alkalmából iskolai szünetet tartottak.

1927

Február 13. Iskolai megemlékezést tartottak a mohácsi csatavesztésre emlékezve.

Tisztelt Igazgató úr! Megható volt látnom lelkes arcokat a bejárónál, amikor az igazgató, a tantestület, a tanuló ifjúság fegyelmezett sorfala fogadott. Tapasztaltam a felkészültséget a VIII. osztályban a filozófia, a német tanórai feleleteit hallgatva meg, a VII. osztályt kérdezve a történelem és magyar órán. Mostani helyzetünk javulását, sorsunk jobbfordulását csak attól várhatjuk, hogy művelődési téren fajsúlyosabbak leszünk, s hogy ezt a világ irányadó nemzetei elismerjék.

(Klebesberg Kuno vallás- és közoktatásügyi miniszter köszöntőlevele. – 1927. május 3)

Forrás: KacsapRESS

Május 21. Az iskola 45 diákja négynapos kirándulásban ismerte meg a Du-

nántúli középhegységet (Dunazúg, Visegrádi-szoros, Tata-bicskei átjáró, Czuha völgye, Veszprémi-plató, Balaton).

Május 22. Gyóni Géza halálának tizedik évfordulóján a világháború költőjére emlékeztek.

Ma a hősök emlékére iskolai ünnepséget szervezett az Önképzőkör. A díszterem falán sorakozó márványtáblánál emlékeztünk a hősi halált halt diáktársakra. A díszterem ezzel vált a hősök pantheonjává azon a napon, amely a magyarság legnagyobb gyásznapja.

(Az Önképzőköri napló bejegyzése - 1927. június 4.)

Forrás: KacsapRESS

Június 18. Megünnepelték Horthy kormányzó születésnapját.

A tanév folyamán Gyászmisét hallgattak az aradi vértanúkért, a piarista rend jötevőjéért, I. Ferenc királyért, I. Ferenc Józsefért, IV. Károlyért, Prohászka Ottokár püspökért és Prelog Józsefért. Ottó örökös király születése napján szentmisét hallgattak a diákok.

November 7. A budapesti Kossuth-szobor teleplezése alkalmából iskolai megemlékezést tartottak Kossuthról.

1928

Május 17-20. Az iskolai kiránduláson (Kiskunság, Kalocsa, Bátaszék, Pécs,

"...A piarista tanuló ifjúság vonult ki lord Rothermere fiának, Hamswort angol képviselő szegedi fogadására. A gyalázatos békediktátumot elítélő, a magyar revízió támogató politikust ünnepi szónok köszöntötte, méltatta a gentleman igazságérzetet..."
(Részlet a Délmagyarország vezércikkéből - 1928. május 20.)

Forrás: KacsapRESS

Bonyhád, Tolna) 33 tanuló vett részt.

Szeptember 17. Veni Sancte-val megnyílt a tanév. A szeptember 4-ére tervezett tanévnnyitót a városban elharapózó gyermekparalízis miatt halasztották e

napra.

1929

Március 12. Az árvíz félévszázados évfordulóján megemlékezést tartott az Önképzőkör.

Május 8. Az intézet összes tanulója a Szeged Városi Gazdasági Vasúton Várostanyára kirándult.

Május 16-18. és június 1-5. Megtartották az írásbeli és szóbeli érettségi vizsgákat. Bibó István befejezte tanulmányait, Ortutay Gyula jól érettségizett.

Május 21. 32 tanulóval iskolai kirándulást szerveztek Aggtelekre (Alpár, Szolnok, Miskolc, Sajószentpéter, Aggtelek,

Tisztelt Szülők! Az idej tanévtől bevezetésre kerül az Ellenőrző könyvecske. A Könyvecske arra szolgál, hogy folyamatosan tájékoztassuk Önöket az intézményünkben való nevelésről, valamint a diák magatartásában, szorgalomban, valóságban való előrehaladásáról. Aláírásukkal jelezzék majd, hogy tájékoztattak a tanulók munkájáról, elolvasták a beírást!

(Igazgatói körlevél – 1929)

Forrás: KacsapRESS

Ózd, Szilvásvárad, Bélapátfalva, Eger).

A tanév folyamán. Megalakult a Szegedi Piarista Diákszövetség és a Dugonics Sportkör futball csapata.

December 1. Kalazanci Szent József Oltalmának ünnepét ülték meg. November 25. és március 25. hagyományosan megült Kalazancius ünnep lett.

December 18. Glattfelder püspök meghallgatta a VIII. osztályosokat a hittanórán.

1930

Május 2. Az iskolai tanulmányúton 42 tanuló vett részt (Győr, Pannonhalma, Sopron, Nagycenk, Kőszeg, Szombathely, Graz, Bécs, Esztergom, Visegrád, Vác).

Tanév folyamán A Dugonics sportkör atlétika, szertorna, úszó, futball, pingpong, céllövészeti szakosztályainak összesen 314 tanuló tagja volt.

Károlyi Attila

Rasztahaj

Mindenek előtt azt kell tisztázni, hogy „rasztahaj” voltaképpen nincs. Vagy ha van, akkor van „keresztényhaj”, „buddhistahaj” és van „jehovatanujahaj” is. A raszta ugyanis egy vallás/szekta/, filozófia/életmód (nem kívánt törlendő), amelynek nem követelménye semmiféle hajviselet.

Más kérdés, hogy a raszták nagy része visel un. „dreadlock”-ot, ezt nevezik mifelénk tévesen „rasztahajnak”. Ha már itt tartunk, a szakáll sokkal inkább „kötelező” jellegű. Ezért van az, hogy sok magad rasztának nevező embernek nincs dreadlock-ja, viszont van szakállja (pl. Fredrick „Toots” Hibbert, hogy egy ismert nevet mondjak.)

A dreadlock egyáltalán nem tartozik a kötelezők közé, ahogyan általában semmi sem a rasztáknál (ha lenne ilyen, az éppen a dolog lényegét ölné meg), kivéve az egyetlen Istenben való hitet, a mindenféle élet tisztelét és Afrika, mint spirituális őshaza/otthon szeretetét. Ja bocs, még egy dolog általános, mindenféle drog elutasítása, beleértve a dohányt is – kivéve persze a marihuanát, amit viszont szakrális jellegű növénynek tartanak. Most nem ez a lényeg, hanem az a meglepő dolog, hogy raszták közt elvétve találni dohányzó embert (a szó eredeti értelmében).

Vissza a hajra:
Hogy mennyire így van, amit írtam, íme két bizonyíték:

Aszongya hogy:

„Don't haffi dread to be a rasta,
dis is not a dreadlock thing, but
divine conception of the heart”

szabad fordításban kb.:

„Nem kell rasztahaj ahhoz, hogy raszta legyél”

ez nem ilyen rasztahajas dolog,
hanem az, hogy a szíved istené”

(Jó, lehet, hogy jobban is le lehetett volna fordítani.) Ezek a sorok a kétségkívül raszta Morgan Heritage nevű formációtól származnak. Egyébként feltehetően őket is az ragadtatta ezekre a sorokra, hogy manapság divat lett a „rasztahaj”, sok olyan ember is hordja, akinek semmi köze az egészhez, esetleg még a reggae zenéhez sem. Emlékeim szerint a 90-es évek elején a Korn zenekar tagjai voltak az elsők, akik „kívülállóként” e divatnak hódoltak. Ami egyébként nem baj, mert pl. a Soufly nevű thrash metal banda, akinek szintén rasztahaja van, és a szövegeikben is ez jelenik meg. Vagyis egy dolog a forma, más dolog a tartalom.

A másik, hogy számos olyan, egyébként raszta zenész van, akinek nincs „rasztahaja” (dreadlock-ja), a szövegeik-

ből (ars poeticájukból, ha szabad ezt a kifejezést használni) viszont egyértelműen kiderül az elkötelezettség.

A dreadlock eredete nem tisztázott, több nézet van:

1. Már a 18. században feltűnik valami hasonló a jamaicai szökött rabszolgák között (vannak rajzok róluk), akik feltehetően szabadságérzésüket akarták ezzel kifejezni (minthogy a rabszolgákat teljesen kopaszra nyírták).

2. Jamaicát a 19. században nem kevés indiai hatás érte (ezt most hosszú volna elmesélni, de a „füvet” is valószínűleg ők vitték a szigetre). Az indiai hinduk szaddhu-i (ezek ilyen fakírszerű emberek) hasonló haját hordanak.

3. A haját a raszták fejlesztették ki, mert a) így oroszlánra hasonlítanak, márpedig az oroszlán a rasztafarianizmus központi szimbóluma („Júda legyőzhetetlen oroszlánja”)

b) a hajtincsek voltaképpen „antennák”, amelyeken jobban vehető Isten üzenetei c) miután a „dread” jelentése „iszonyatos”, „félelmetes” stb. egyesek szerint ezzel a gonoszat akarják távol tartani (gyakori szinonimája: Babilon).

Szélinger Balázs
történész, rasztakutató

„Neked a divat mondja meg, hogy ki vagy”?

Divat a rasztafrizura! Na, és akkor mi van...? Túlzás lenne tragédiáról beszélni, ám egy rálegyintős mosolyán talán többre érdemes a dolog. Minden bizonnyal kamaszos „önkifejezésről” van szó, s kevésbé a rasztafarianizmus terjedéséről. Annál is inkább, minthogy annak mibenlétéről aligha tud eleget e hajkorona legtöbb viselője.

Sokkal inkább a „divat” mögött rejlő egyéb üzenetekre érdemes figyelni. A különféle divatok ugyanis – akár a reklámok – mindig hordoznak valamiféle szemléletet, mögöttes üzenetet, persze nem direkt módon. Ha egy divatot sikerül beemelni a köztudatba, az általa hordozott szemlélet társadalmi elfogadottságát igen könnyű megemlíteni, sőt a folyamatot elkenkezőjére fordítani: kirekesztő, aki nem tolerálja.

Ma Magyarországon egyre terjed a multikultúra, a plázaszemlélet, a dáridólét, miközben a nemzeti identitás nevetség tárgya. Például magyar népdalokat alig lehet diákjaink ajkára csalni.

De számos más negatív hatású „divatról” is tudunk (pl.

Ahogy a raszták értelmezik a Bibliát: A Ganját, vagy inkább ahogy köznyelven hívják marijuana-t vallásos célból, valamint gyógynövényként használják a rasta-hívők. Meggyőződésük szerint a ganja szívás közelebb viszi őket Istenhez (Jah-hoz). Ennek a (gyógy)növénynek a használata nagyon elterjedt a rasták között. Nem csak vallási célokra, hanem az ún. Nyabinghi ünnepükön is használják. Orvosi célokra is alkalmas, pl. megfázásra, fájdalomcsillapítóként, gyulladásokra stb. A többi neve lley-, Callie- és Holygrass. Mindemellett az igazi rasták kőzutatodottan vegetáriánusok, így a Bibliából merített „célzások” a ganjához és a vegetáriánizmushoz is köthetők. Pl.: Zsoltárok könyve 104:14, „Füvet nevelsz az állatoknak, és növényeket az ember létéért”. A rasták szerint Isten, vagy Jah erre a használatra adta nekik a növényt: Teremtés könyve 3:18 „...a mező fűvét kell enned...” Példabeszédek könyve 15:17 „Jobb az ebéd növényből szeretettel, mint egy kövér ökörből gyűlölettel”. Persze azt sem kell figyelmen kívül hagynunk, hogy az utóbbi években egyre inkább kezd divatba jönni a Ganja, meghódította Európát és a nyugati(bb) civilizáltabb régiókban már szinte figyelmen kívül hagyják azt, aki ganját szív, ami nálunk még csak egy távoli jövőkép, valószínűleg egy darabig az is marad.

<http://www.jamman.fw.hu/>

További raszta oldalak:

<http://www.dreadslukk.hu/>; <http://www.reggae.lap.hu/>

CCCP-s pólók, Che Guevara-kultusz, stb.). Kérdés, hogy van-e valamilyen felelőssége egy iskolának abban, hogy efféle „divatok” káros vonatkozásaira, árnyoldalaira odairányítsa diákjai figyelmét. Akár annak árán, hogy hamisan megbélyegezzék: személyiségi jogokat korlátozó, beleszól diákjai öltözködésébe, hajviseletébe...

Egyébként néhány éve nagy élményem volt egy Egyesült Államok-beli tanulmányút során, hogy a szabadság hazájában egy jezsuita iskolában a diákok hajviseletét (fül fölött kellett érnie) és öltözködését (ing, nyakkendő hétköznapiokon is) előírás szabályozta. A mi iskolánk ehhez képest meglehetősen engedékeny. A házirend-

dünk ugyanis csak ennyit ír elő: „A tanulók öltözködjének izlése-
sen, hajuk és ruházatuk ápolat és mindenfajta szélsőségtől mentes legyen. Kövessék ebben osztályfőnökük útmutatását.”

Mészáros Ferenc

A témával kapcsolatban szívesen közölnék véleményeket tanárok, diákok, szülők tollából.

Karácsonyi fűszerek

Miközben a karácsonyi süteményt készíted, szóljon a háttérben a Csendes éj.

English Corner

In the previous month you could do a nice little riddle, I got only one solution – which was 100% perfect – from *Varga Viktor*, class 9. a. Thanks a lot and the right answer was: *St. Joseph Calasanz is the heavenly father of all Christian schools.* Great!

For Christmas I wish you a lot of fun and here is a nice little quiz for you!

- Which of these names does NOT belong to one of Santa's reindeer?
A, Comet B, Prancer
C, Blitzen D, Klaxon
- At Christmas, it is traditional to exchange kisses beneath a sprig of which plant?
A, Ivy B, Jew
C, Holly D, Mistletoe
- In Ukraine, what does it mean if you find a spider web in the house on Christmas morning?
A, Good luck B, Misfortune
C, The winter will be very cold D, Your house is dirty
- Which of the following names does NOT belong to one of the Three Kings?
A, Caspar B, Balthazar
C, Teleost D, Melchior
- The poinsettia is a traditional Christmas flower. Where did it originally grow?
A, Canada B, China
C, Mexico D, Spain
- Where did the Christmas tree tradition originate?
A, Germany B, New England
C, Israel D, Scandinavia
- When was Christmas first celebrated?
A, The year after Jesus was crucified B, Around 100 AD
C, In the 4th century D, 1935
- St. Nicholas was born in which country?
A, The North Pole B, Holland
C, Germany D, Turkey
- Which of the following does NOT mean Merry Christmas?
A, Fröhliche Weihnachten! B, Buon Natale!
C, Sretan bozic! D, Chuc Mung Tan Tien!
- How many reindeer does Santa have?
A, 8 B, 10
C, 9 D, 7

I am looking forward to getting your answers. Send it please to my e-mail address: mnagy@szepi.hu

Merry Xmas and a happy, blessed new year!
Nagy Mariann

Deutsche Rubrik

Diesmal habt ihr ein Lied zum Weihnachten. Nicht das bekannteste, aber ganz einfach. Singt und übersetzt es fröhlich!

Alle Jahre wieder

Wilhelm Hey (1789-1854)

Weise: Friedrich Silcher (1789-1860)

1. Al - le Jah-re wie-der kommt das Chri-stus-kind auf die Er-de nie - der, wo wir Men - schen sind.

Kehrt mit seinem Segen
ein in jedes Haus.
geht auf allen Wegen
mit uns ein und aus.

Ist auch mir zur Seite
still und unerkannt,
daß es treu mich leite
an der lieben Hand.

A megfejtéseket Nemes Zsuzsanna tanárnő várja a nemes@szepi.hu e-mail címre

Indovinello natale

Ecce un indovinello facile facile. Chi manda la risposta corretta più presto a piarfutar@szepi.hu riceverà un bicchiere di Nutella, quindi sbrigatevi!

I nanetti strani

*In mezzo al bosco c'erano dei nani
che facevano mestieri molto strani.
Uno ascoltava nascere le pannocchie,
l'altro insegnava il salto alle ranocchie.
Un nano imbottigliava la rugiada,
teneva un altro le farfalle a bada.
Un altro ancora dalla barba grigia
chiudeva il vento dentro un valigia.
Un altro vecchio dalla barba bianca
prende il sole steso su una panca.
Il più matto cantava barzellette;
i nani erano nove oppure sette?*

Poi, in occasione delle feste natalizie ci sono alcuni proverbi natalizi italiani:

Natale sereno, covoni di meno. Natale viene una vola l'anno, chi non ne profitta, tutto a suo danno!
Buone Feste a tutti!

MT

Újdonságaink

SZEPi – VIDEO

MŰVÉSZFILMEK: ♣ **Az ember tragédiája** – A Szinetár Miklós-rendezés DVD kiadása (Vigyázz: jó!) ♣ **Lila akác (1934)** – Szép Ernő saját regényéből írta sikeres színdarabját, amely nem kerülhette el, hogy ne húzzák le róla a róka harmadik bőrét: a filmesek is lecsaptak rá. A kor egyik legjobb filmkomédiája született az „akác”-ból, melynek komikus csúcspontján Kabos Gyula áll, mint nőimitátor...

TÖRTÉNELEM ♣ **Sophie Scholl - Aki szembeszállt Hitlerrel (2005)** – München, 1943. Miközben Európa-szerte Hitler gyilkos háborúja tombol, egy fiatalokból, főként egyetemistákból álló csoport a passzív ellenállást választja, mint a náci és az embertelen háborújuk elleni harc egyetlen hatékony formáját. Megalakul a Fehér rózsza nevű ellenállási mozgalom, amely a Harmadik Birodalom bukásáért küzd. Sophie Scholl az egyetlen nő a csoportban - az ártatlan, fiatal lány elképzelt, félelmet nem ismerő antifasisztává érik. 1943. február 18-án Sophie-t a bátyjával, Hans-szal együtt elfogják és letartóztatják, miközben röplapokat osztogatnak az egyetemen. A következő néhány nap folyamán Sophie és Mohr, az őt kihallgató Gestapo-tiszt között heves lélektani párbaj alakul ki. A lány hazudik, tagad, ügyeskedik és kérdőre von, leteszi a fegyvert, újra megragadja, még nagyobb erővel, kis híján lefegyverzi ellenfelét. De aztán megtörik a bizonyítékok súlya alatt, és vallomásával Sophie utolsó kétségbeesett kísérletet tesz, hogy védje a bátyját és a Fehér rózsza többi tagját. Sophie nem hétköznapi bátorsága annyira megrendíti Mohrt, hogy egérutat ajánl neki - de azon az áron, hogy árulja el eszméit. A lány viszont autasítja az ajánlatot, s ezzel megpe-

"A violában mag van és viola a magban"
(Kiss Anna)

Környékben lakó anyukák megkeresése nyomán indult el a klub szervezése ez év szeptemberében. A panelházak és a lakópark közelsége miatt itt nem érezhető az elfogyó magyarság, lépten-nyomon babakocsit tologató és kisebb-nagyobb manócskákat terelgető anyukákkal találkozhatunk.

Klubunk októberben kezdte meg működését, mintegy tíz anyuka és gyermekeik járnak rendszeresen a találkozókra. Az első alkalmakat az ismerkedésnek szenteltük és együtt dolgoztuk ki az éfélévi tematikát a mamák kérdéseiből,

csételet saját sorsát... ♣ **Forró őszi a hidegháborúban: Magyarország 1956-ban** – Hiánypótló összefoglalás, amely világpolitikai összefüggésekben mutatja be az 1956-os magyar forradalom történetét.

(NEM CSAK) GYERMEKEKNEK: ♣ **Az erdő kapitánya (1990)** – A történet emberi tulajdonságokkal rendelkező állatok kalandjait meséli el. Az erdő nyomozó főfelügyelője és kollégája, Eddie, aki pedig rendőr felügyelő a javából, már régóta próbálkoznak Zéro, a veszedelmes bűnöző macska bekerítésével és elfogásával. Hihetetlen kalandok és veszedelmek árán az akció sikerrel jár és kézre kerül végre a rettegett gonosztevő, a Macska. Mint minden mesében örök igazság, minden jó, ha a vége jó. ♣ **Jégkorszak 2. – Az olvadás – Ice Age 2 – The Meltdown (2006)** – A minuszok hősei visszatérnek! A mamut, a kardfogú tigris és a lajhár egyenesen lubickol legutóbbi hőstettük sikerében: és ez már csak azért is könnyen megy, mert a jég olvadni kezd, így a világ egyetlen hatalmas él-ményfürdővé változik körülöttük; csúszdák, gejzirek és szökőkutak között buliznak nap mint nap. Néha mégis arcukra fagy a mosoly. Manfréd ugyanis nagyon magányos - már egyenesen úgy érzi, mintha kihaltak volna körülötte a nőstények. És míg ő búznak ereszi az ormányát, Sid rájön, hogy csak egyre vékonyodó jéggel választja el őket az áradástól - ha az átszakad, boldog völgyüket elárasztja a víz. Az árral pedig együtt úsznak majd azok a csúszómászók, akiknek túl éles foga arra fáj, hogy átvegyék az uralmat a nagy közös medence fölött.

SZELLEMI HORIZONTOD TÁGÍTHATOD: ♣ **Világokon át: Metafizika, bölcsélet, transzcendencia 1-7** – A metafizikai témákat felvető műsor alapkérdése: áll-e valamilyen szellemi erő vagy rendező elv tapasztalásaink hátterében, vagy vakvéletlenek önkénye vetett minket ab-

ba az állapotba, amit életnek nevezünk? ♣ **Kismama oktató 1-7** – Elsősorban gyermeket váró és gondozó mamáknak.

SZEPi – HANGARCHIVUM

IZGALMAS ÉLMÉNY LESZ HALLGATNI: ♣ **Petőfi Sándor-Ferenczi György: Petőfi hangos könyve. Számomra is újszerű volt a Szeptember végén – repelve!...** ♣ **Claude BOLLING Jazzgang Amadeus Mozart** – dixi zenével vidámított meg bennünket a Mozart-évben... ♣ **Gyönyörű zene a Makám & Lovász Irén: Szinbád lemeze...**

EGY KIS NOSZTALGIA-KARÁCSONY (TALÁN NEKED IS TETSZENI FOG): ♣ **Neil Daimond: The Christmas Album** ♣ **Goombay Dance Band: Christmas by the sea** ♣ **Mahalia Jackson: The Christmas Songs** ♣ **Elvis' Christmas album** ♣ **Johnny Cash: Personal Christmas Collection** ♣ **John Bayless: Christmas Rhapsody** ♣ **The Magic Of Boney M** ♣ **The King Singers: A Little Christmas Music** ♣ **The Swingle Singers: CHRISTMAS TIME** ♣ **CUSCO: Choral Christmas** ♣ **II DIVO: The Christmas Collection** **KLASSZIKUS IS AKAD AZ ÚJDONSÁGOK KÖZÖTTI:** ♣ **A MOZART ÖSSZKIADÁS** a végéhez közeledik: 150 részben adta le a Rádió a ragyogó zenéket. Szerverünkről visszahallgathatod... ♣ **Már majdnem klasszikusnak számít: Keith Jarrett: Concert in Carnegie Hall (2005)**

SZÉP ÁTIRATOK: ♣ **Alison Balsom: – Caprice – Trumpet Transcriptions** ♣ **Andre Rieu: DREAMING** **A PRÓZÁK IS SZAPORODTAK:** ♣ **Sütő András: Advent a Hargitán** Sinkovits Imrével ♣ **Gustave Flaubert: Bovaryné** Latinovits Zoltánnal stb... (mp3 - Próza kategóriában találhatsz rájuk)

Szegheő József SP

Babás-mamás

elvárásából, ötleteiből. Kezdetben önismereti játékokat játszottunk és beszélgettünk, majd minden alkalommal más-más témákat dolgoztunk fel közösen. A témákhoz kapcsolódóan kinyomatott, hazavihető szakmai anyagokat is kapnak a résztvevő anyukák, de könyvkölcsönzésre is van lehetőség. Az ünnepekhez kapcsolódóan (Mikulás, karácsony) kelendő foglalkozások, zenehallgatás, legenda-, meseol-

vasás volt a program, egy alkalommal pedig szakembert (védőnőt) láttunk vendégül, aki minden felmerülő kérdésre válaszolt, tanácsokat adott.

És mit csinálnak mindeközben a kisbabák? Ismerkednek egymással, a terelemmel és a sok-sok játékkal. Kúsznak, másznak, felfedeznek, kalandoznak, egyszerűen: nagyon jól érzik magukat!

A klub időpontja: minden kedden délelőtt 10 órakor. Helyszín: piarista gimnázium 1. emeleti tanácsterem. A téli szünet utáni első találkozó: január 9.

Kiki

Gergely Ágnes művészetéről

– Nem szabad alámerülnünk oda, ahol a gonoszok laknak – mondta az ágyam mellett Carlos, és behozott egy csésze teát. Aznap este Chopint játszott a pianón, a c-moll Prélude gyászosan megnyugtató akkordjait; Detti állott vizes borogatást rakott a szívemre – ahogy az édesanyjától látta ilyenkor –, Daniela elűnt, aztán lábujjhegyen visszajött, odaült mellém, mindjárt a párnához.

– Anyu.

– Tessék, kislányom - mondtam fáradtan.

– Verset írtam. Meghallgatod?

**RANGREJTVE JÁR A FÖLDRENGÉS,
ÉSZREVÉTTLEN A BÁNAT.
GONDOLJ MÖGÉ, MIT REJT A KÉS,
VAGY KŐ SEM SÍR UTÁNAD.**

Egy kis csönd után szólaltam csak meg. – Igen, Daniela. Igen, Carlos. Lehet, hogy ez a módja.

De a lelkem mélyén nem voltam róla meggyőződve, hogy a vers és a zene nyelvén kell szólni azokhoz, akik követ dobznak egy hétesztendő, nagyothalló kislányra.

Az idézett részlet Gergely Ágnes (1933) *Őrizetlenek* című regényéből (Balassi Kiadó; 2000) való; az idézett jelenet, azután következik, hogy Danielát, Karen kislányát, kicsúfolják a parkban játszó gyerekek, és közel is megdobják, csak azért, mert nagyothall. Karen, az anya, dühös megalázottságában kést ragad, Carlos és a

gyerekek csillapítják le.

A regény egy svéd férfi és egy magyar író nő kapcsolatáról szól; izgalmas nyomozás a második világháborús Skandinávia titkos történelméről; miként udvarol egy igazi férfi, mi történik Karennel és két kislányával, ha magányossá válnak, ki kit hagy, miért őrizetlenül? És még útmutató arról is, miként vehető fel a harc az irodalom, a zene, a képzőművészet segítségével az önzés, a barbárság, rosszindulatú kicsinyesség ellen. Tanít szeretni és szeretetelni.

Gergely Ágnesnek, a fordításokat nem számolva, 25 önálló kötete jelent meg eddig főként versek, hat regény, riportkötetek, napló. Számtalan irodalmi díjat kapott, Kossuth-díjat is.

Végezetül még két idézet, az első az *Absztrakt tehén* című tárcanaplóból: „Biblián nőtt ember vagyok. A tízparan-

csolatot mindig hitektől független vagy függetleníthető erkölcsi vezérlésnek éreztem. Szabálynak, mely könnyű időben aggályokat támaszt, nehezebb időkben pallót vet a szakadék fölé; átvezet szorongásból szorongattatásba: más állapotot nem nagyon ismerek.”

A másik az *Útérintő, összegyűjtött versek* (2006) című kötetének nyitó verse, emberi és költői hitvallásának összefoglalója:

Hálaadás-parafrazis

*Szememnek Weöres nyitott új mezőt,
Illyés tanított ízére a dalnak,
és Pilinszky, hogy meg sose hajoljak
a korszellem s a kordivat előtt.*

*Elkésett időm egén ők lobogtak,
mint fároszok, vezérlő tűzjelek.
A deszka: vers, ezt Ágnes mondta meg,
s Vas Pista, hogy a visszhang is vacoghat.*

*Negyventől tettem magasra a léceket
A kicsi térben megidéztem Yeatsot.
Ők lánggal égnek, én vagyok az emlék.*

*Oltárom nincs. A század félhomályán
hat nagy halottat burkol gézbe hálám.
Bárcsak a porban lábnyomuk lehetnék.*

Tóth Ákos

A bezárt világ nyitottsága 3.

Szürkén teltek a hétköznapok, sodródott az árral, és egy kicsit nem foglalkozott a problémájával. Csak ült, és nézte a havat, ahogy a napfény visszaverődik róla. Néha bele is nézett, bár utána mindig nagyon fájt a szeme. Ilyenkor minden alszik- gondolta. A medve egész télen ki sem jön a barlangjából, és nagyon sok virág hagymája pihen a nagy fehérség alatt. Pihennek. Neki is azt kellene. Talán így megoldást talál mindenre. Kivett egy hét szabadságot, és egy síutat szervezett az Alpokba. Élvezte a magas hegyeket, azt, ahogy száguld le az oldaláról, és közben a léce súrolódik. Élvezte a hangját, a gyorsaságot. Esténként egy kalandló előtt ücsörgött, és valami klasszikust olvasott. Schiller, Szophoklész, Arany. Mindet szerette. Eltelt egy hét, és vége lett annak, ami annyira boldogította. A száguldás, az emberek, és a hó. Visszagondolt, és eszébe jutott egy házaspár, két kisgyerekekkel. Az anyuka éppen adta fel a bakancsot kislányára, az apuka meg készülődött lemenni a hegyről a fiával. A lába között tartotta, és a pici gyerek végig nevetett. Két foga hiányzott előről, de talán ez volt benne olyan kedves. Kék szeméit nagyra nyitotta, és úgy siklott. Az apja fogta a

hóna alatt, és a gyerek egy kicsit sem látszott félősnek. Idillikus családi kép volt. Hazafele a buszon ezen gondolkodott, és azon, hogy neki is lehetett volna ilyenje.

Mondanám, hogy mikor hazafele, akkor visszatért a szürke hétköznapokba, de nem így tett. Most tényleg elgondolkodott. Az életén, azon, ami történt, és azon, hogy mit tehetett volna, amikor... És akkor csöngettek. Éppen egy gondolat-sort szakított félbe a nagy zöreje. Hirtelen megborzadt; nem tudta ki az. Felkelt a fotelból, kizárta az ajtót, és kinyitotta. Mi-re kizárt minden lakatot, és az ajtót is kinyitotta, addigra elment az a valaki. Körülnézett, még mondta is: hahó, de senki nem felelt. Gondolta, biztos téves, és visszament a lakásba. Másnap újra csöngettek, de ez alkalommal volt valaki az ajtó előtt, aki nem úgy tűnt, hogy el akar menni. Kinyitott hát minden zárat, és az ajtó is sarkig nyitva állt. Soha nem csodálkozott annyira, mint akkor. Nagyon meglepődött. Beengedte, és leültette. Hosszú beszélgetésbe kezdtek, ami hajnalig eltartott.

Török Tibor 12. B

Karácsonyi fűszerek

Ha úgy látod, elég dísz van már a karácsonyfán, akassz rá nyugodtan még kettőt.

A Kárász család

Mindenki ismeri Szeged egyik legrészebb részét, a Kárász utcát. De tudjuk-e vajon, hogy nem a halról lett elnevezve, hanem egy családról?

A család első jelebb sarja Kárász Miklós Antal, akit 1739-ben Szeged főjegyzőjévé választottak. Kárász azt a megbízást kapta, hogy a város számára megvásárolja a horgosi pusztákat. Ám egy régi törvény értelmében a város nem szerezhet adományt. Így Kárász Miklós saját magának vásárolta meg a földet. Ennek feltételeként egy falut kellett felépítenie a puszták helyén. Kárász eleget tett és megalapította a mai Horgos nevű falut. 1772-ben érkeztek meg az első horgosi telepések (120 gazda és 7 zsellér).

1760-ban Kárász Miklós Csongrád megye alispánja és horgos grófja lett, húsz évre rá a faluban felépítette hajdanában gyönyörű kastélyát, és a katolikus templomot. Kárász Miklós és utódai egészen 1944-ig a falu grófjai voltak. Az ő idejükben virágzott a falu gazdasága. Miklós egyik unokája, Benjamin szege-

di piarista diák volt. A család alapította a XIX. század végén a falu árvaházát és zárdáját.

A második világháború alatt a családot Magyarországra utasították. Ám az akkori gróf, Kárász Imre továbbra is ügyelt a falura. A hideg napok alatt a magyar katonák több ezer szerb civilt a Duna jege alá lőttek. Kárásznak azonban sikerült Horgos szerb lakosságának egy részét megmentenie.

1944-ben elvették a család birtokait, ám Kárász Imre állást kapott az Újvidéki Mezőgazdasági

Egyetemen, és ő nemesítette ki a horgosi fűszerpaprika fajtákat. A legismeretesebb fajta, a HS-2, napjainkban is a legtermesztettebb fűszerpaprikafajta Vajdaságban, melynek génállományát a kalocsai Fűszerpaprika Kutató Intézet

is számon tartja. Kárász Imrének öt gyereke született, Ilona (akiből tisztelendő nővér lett), István, Menyhért, Miklós és Margit. Ma már csak Margit él (62 éves). István és Margit utódai Horgoson élnek.

A Kárász-kastély kertje az államosítás után parkká, az épület pedig iskolává lett alakítva. Sokszor használták a cserkészek és a katonaság versenyekre, tálalózkodókra és nyári táborokra. Az épületet és a telket azonban elhanyagolták, és a '90-es évek óta pedig fokozatosan tönkrement

az épület. A téglákat elvitték, a gaz bennőtte, pár éve az egész tető beszakadt.

A falu lakói szomorúan tekintenek az egykori gyönyörű kastélyra.

Varga Iván 12. B

Meggyőződés

Mostanában elég gyakran találkozom olyan, ifjú vagy középkorú emberekkel, akik nyíltan és szégyenkezés nélkül bevallják, mármár büszkén, hogy nincs véleményük a világról. A korról, a politikáról, a múlttól és jövőről, nem hisznek semmiben és senkinek, és nincs semmiféle világnézetük, meggyőződésük: nem is érnek rá semmi ilyesmire, különben is „mindenki hazudik”. Őket csak saját boldogulásuk, családjuk, hobbijuk érdekli, úgyszólván „oda-fönn” dől el minden, a kisember ne ártsa bele magát a nagyok dolgába, akkor nem bocsátják el, nem csukják le, és nem robbantják fel. Némelyikük jó tanáccsal is el szokott látni, ne feccséljem az időmet ilyen felesleges dolgokra, próbáljunk jól élni, amíg lehet, hiszen úgyszólván csak egyszer élünk.

Chamfort, a XVIII. századi francia moralista író egyik maximájában azt mondja: "S meggyőződés az elme lelkiismerete". Vagyis akinek nincs meggyőződése, az lemond az embersége fontos jellemzőjéről, arról a jogról és kötelességről, hogy véleményt alakítson ki a világról és önmaga helyéről a világban. Más szóval nem óhajt különbséget

tenni jó és rossz között, csak sodródik az idő árában, s igyekszik nem ütközni zátonyokba, s elkerülni a veszedelmes örvényeket. Mondanom sem kell, hogy e meggyőződés nélküli emberek többsége nem hisz Istenben, csak magányosan vergődik e kaotikusnak és elenségesnek látszó világban. Ez az évszázadok alatt létrejött életstratégia abból a (sajnos sokszor igaz) tapasztalatból táplálkozik, hogy az átlag fölé emelkedő fejeket könnyen levágják, bölcsebb elvegyülni, mint kiválni. Az önbecsülés hiánya éppúgy szerepet játszik, mint a túlzott óvatosság vagy éppen gyávaság, hiszen a meggyőződés akkor valóságos, ha abból vállalás és cselekvés is következik.

Sajnos, magukat kereszténynek tartó emberek között sem ritka az a szellemi igénytelenség, - amely elutasít mindenféle meggyőződést. Ez a belenyugvás abba, hogy sorsunkat úgysem mi irányítjuk, csak látszólag keresztényi, valójában a pogány végzettségű eszméjéhez áll közelebb. Isten értelemmel és szabad akarattal ruházta fel az embert, aki tehát nem él az adomány-nyal, nem teljesíti Isten akaratát, hogy

földi életében tevékenyen képviselje a jót, nemcsak a magánéletben, de a közéletben is. A Jó Pásztor nyája vagyunk, sőt nem birkanyáj. Magyar szentjeink nem titkolták meggyőződésüket, de ha kellett, fegyverrel is érvényt szereztek igazuknak, mint Szent István, Szent László, Kapisztrán Szent János. Az örök életben vetett lángoló hitükkel együtt munkált meggyőződésük, mely az emberi világ küzdelmeiben felismerte a Jó és a Rossz harcát, s nem álltak félre, hogy Istenre hagyják, amit Isten az emberre bízott.

Hit és meggyőződés ugyancsak összetartoznak, mint lélek és test, mert kölcsönösen erősítik és táplálják egymást.

Ne mondjunk le az elme lelkiismeretéről! Ne higgyük, hogy nem szólhatunk bele saját sorsunk és világunk sorsának alakításába. Mert Isten ugyan tudja, mi fog történni velünk és a világgal, mi azonban nem tudhatjuk. Mi is írjuk a Könyvet, melyben nevünk feljegyeztetik

Szentmihályi Szabó Péter

Az erősek gyöngesége.
Szent István Társulat. 2003.

Múlóban az éjszaka

Arra születünk, hogy napsugárba kapaszkodjunk, nem baj, hogyha fáj, nem baj, hogyha fáj – írja Adamis Anna egyik versében. A napsugárba való kapaszkodás és a fájdalom együtt említése számomra az adventi reggeleket, a rorate misék hangulatát idézi elő. Okozhat fájdalmat is a hajnali kelés és a templomig tartó út megtétele a csipős hidegben, de minden esetre önmegtágadást bizonyosan kifejez. A készülődés a sötét hajnalokon, a Napot megelőző ébredés pedig aggodalmakkal teljes keresése a napsugaraknak: Vajon az önmagából egyre kevesebbet mutató égitest az új napon ismét felkel-e? A sötétség véglegesen uralkodhat-e a világosság felett? Legyőzheti-e az éj a nappalt?

Amikor pedig már minden reményünket a ködös homályban elvesztünk, az általunk halottnak hitt Nap feltámad és egyre inkább megerősödvén, fényével életre kelti a tetszhalott természetet is. („Ahol elhatalmasodott a bűn, ott túlárad a kegyelem.” Róm 5,20) Biztos vagyok benne, hogy a természet

e csodája Isten végtelen jóságát közvetíti minden ember felé tér és idő korlátait átlépve. Protoevangéliumként előképe a köztünk megszülető Messiásnak, melyről Malakiás is próféta: „Nektek, akik féltitek a nevemet, felragyog az igazság Napja és sugarai üdvösséget fognak árasztani - mondja az Úr.” A megszülető, és önmagából másokat éltető Nap Jézus

Krisztus szimbóluma. Így éneklí ezt meg az egyház a zsoltosmában: „Üdvösség napja, Krisztusunk, hasítsd szét vakságunk ködét, hogy felragyogjon az erény, midőn reánk nappalt hozol.”

Karácsonykor vegyük észre a Napot, amely már egyre többet és magasabban ragyog ránk és biztos jele a közelgő tavasznak is, mely elindult felénk, és lássuk meg a másik Napot is, Jézust, aki lelkünk tavaszát, üdvösségünket táplálja önmagából.

„Múlóban az éjszaka, a nappal pedig közel. Vessük hát le a sötétség tetteit, és

öltjük fel a világosság fegyvereit.” (Róm 13,12)

Zs.V.

Jozsif Brodskij

BETLEHEMI CSILLAG

Fagylepte tájon, mely hőséghez inkább, mint hideghez szokott hozzá, s inkább sima lapályhoz, mint hegyekhez, egy barlangban kisedet született, hogy megváltsa a világot; míg künn, egy téli sivatagban erős hófúvás volt.

Minden nagynak tetszett neki: az anyamell, az ökrök orlikán gomolygó sárga pára, a királyok - Gáspár, Boldizsár, Menyhért; az ajándékok, miket idehoztak. Ő még csak pont volt. És pont volt a csillag.

Fürkésze, rezzenetlen, ritkás felhőkön keresztül, a jászolban mocorgó gyermekre a mennyből, a messzeségből, mélyiből a legvégső határnak, nézett a barlangba a csillag. Tekintete az Atyának.

Afaág mérhetetlenül felháborodott, amikor letörték a törzsről. Tél volt, éppen mélyen aludt, álmában virágait lengette a szél, és a darazsak zsongó zümmögésével volt tele a világ. Azt sem tudta, hol van. Hideg és sötétség és tél mindenütt. Az Ember csattogva tördelt újabb ágakat, miközben bocsánatkérően suttogetta: – Ne haragudjatok, tüzet kell raknom, kell a fényetek és a meleg!

Nagy halom ágat tört így le, és elment parázsért. Az ágak csak heverték tehetetlenül. A Faág zsörtölődni kezdett, mert az ember előtt csak nem szólhat, hát fújta most dühösen:

– Miféle eljárás ez velünk, fákkal? Most fűtsünk, de kérdem én: ki hoz tavasszal virágot, ki érlel gyümölcsöt egy nyáron át, hogy ősszel csodájára járjanak?!

Az Öregág válaszolt:

– Az a dolgunk, hogy szolgáljuk az Embert. Ha kell, akkor gyümölcsöt hozunk, ha kell, akkor elégünk.

A Faág elhallgatott. Az Öregággal nem lehet vitázni, a múlt nyáron hagyta, hogy a kismadarak mély odút fúrjanak rajta, és ott lakjanak. Sose törődött magával. Most sem. De nem kell őt követni! És a Faág elhatározta: csak azért sem fog elégni! Égjen az Öregág, meg a többiek!

Az Ember sietve megérkezett. Úgyes kis cserépedényben paraszat hozott. Pillanatok alatt összerendezte az ágakat, a vékonyakat, a vastagokat – és hamarosan pattogott a tűz. Kersernyés, könnyű füst után fellobogtak a lángok.

A Faág körülnézett. Valami barlang bejáratánál lehetnek. De nem nagyon nézelődött, – védekezett. Az összes nedvességével hadakozott a tűz ellen. Nem, és nem akart égni!

Az Öreg lángja magasba csapott – és boldogan lobogni kez-

HAJDÚ JÚLIA

A FAÁG

dett, miközben sisteregve suttogetta:

– Ó, de gyönyörű! Ó, de boldog vagyok, hogy láthatlak!

A Faág elképedt. Mit lát ez a bőszen lobogó Öregág? És sorba a többi ág is

magasra szökő lángolással ujjong! – mi van itt? A Faág próbált a többiek tüzésénél valamit leselkedni – de csak a vastag sziklafalakig látott: nem volt lángja, amivel magasba nőnek az ágak.

Minden ág lángja magasban lobogott - és valami csoda folytán ez a lobogás nem szűnt. És a lánggá lett ágak nagyon halkán, nagyon meghatottan énekeltek!

A Faág most már akart égni! De nem bírta. A többiek messze, a magasba égtek, mitől gyulladjon ő itt meg? Próbált beljebb gurulni – de semmi sem sikerült. Ekkor, maga is meglepődött – sírni kezdett. Bánta konok önzését, amivel csak annyit ért el, hogy nem lehet részese ennek az éneklő lángolásnak! És a végén kidobják majd a hideg télbe, mert semmi-re sem jó, lobogni sem tud – Nyöszörögve sírt.

Az Ember meghallotta és odaguggolt eléje. Mintha értette volna a síró jajongását. Megfogta a könnyes Faágot, és a végét beletartotta a tűzbe. Aztán amikor látta, hogy égni kezd, magával vitte. Be a barlangba. A tartóra tette, a magasba. A Faág pedig nagyra nyitotta lángszemét.

Először az Asszonyt látta meg. Valami szalmaágyfélén ült, és halkán énekelte. Az ember mosolyogva nézte. Csak aztán látta meg az Asszony ölében a Gyermeket. Kicsike volt, ó, milyen kicsi! Persze, hogy kell neki a meleg! Ó, hát mi lenne vele ebben a zord télben? A Faág a legszelídebb lángjával égett, hogy föl ne ébredjen álmából. Az, Aki a legkisebb most, de mégis neki zeng altatót az égiek és földiek kórusa.

Karácsonyi fűszerek

Az ünnepek alatt nézd el családodnak azokat az apró hibákat, amelyekért máskor robbansz.

Wass Albert

Karácsonyi mese

Nagyapánk ott ült szokott helyén a kandalló mellett, s olykor egy-egy bükkfahasábot vetett a sziporkázó tűzre. A szüzdohány füstje kék felhőbe burkolta pipázó alakját ott a nagyszoba végében, s ezüstös szakállán olykort megcsillant a láng. Mi gyermekek a mennyezetig érő, gyertyafényben izzó karácsonyfa körül állunk elfogódottan, és izgalomtól elmeredt szemmel, és sóvár pillantásokat vetve a karácsonyfa alatt fölhalmozott ajándékokra, hűségesen elénekeltük a Mennyből az angyal összes verseit. Ének után apám felolvasta a betlehemi csillag történetét a Bibliából, elmondtuk közösen a karácsonyi imádságot, s azzal nekiestünk a játékoknak, akár karámba szorított birkanyájnak az éhes farkascorda.

Kis idő múltával nagyapánk megszólalt ott a kandalló mellett a magas érdes vénemberhangján:

– Aztán tudjátok-e – kérdezte –, hogy miképpen keletkezett tulajdonképpen a karácsony?

– Akkor született a Jézus Krisztus – felelte Margit húgom okosan új babaháza előtt térdepelve, s nagyapánk bólintott rá.

– Ez igaz – mondta –, mert hogy ő volt az Úristen legnagyobb karácsonyi ajándéka az emberi világ számára. De maga a karácsony már régen megvolt akkor. Ha ideültök mellém a tűzhöz, elmondom, hogyan keletkezett.

Köréje gyűltünk a szőnyegre, mindegyikünk valami új játékot cipelve magával, s figyelmesen lestük a száját, mert nagyapánk nagyon szép és érdekes meséket tudott ám.

– Hát az úgy volt – kezdte el, miután nagyot szippantott a pipájából –, hogy réges-régen, amikor Noé apánk unokái megépítették volt a Babel tornyát, s annak ledölte után nem tudták megérteni egymást többé, mert az önzés összezavarta a nyelvüket, az irigység és az elfogultság egyre jobban és jobban kezdett elhatalmasodni ezen a földön. Aki nem volt olyan ügyes, mint a szomszédja, azt ölte az irigység, hogy a másinak szebb háza van. Aki rest volt megművelni a földjét, az irigyelte azt, akinek szebb búzája termett, s mikor az irigykedés már igen-igen elhatalmasodott az embereken, akkor megszületett belőle a gonoszság. A rest lopni kezdett, a tolvaj gyilkolni, s a kéregető rágyújtotta jötevőjére a házat. Addig-addig, hogy egy napon aztán az Úristen odafönt az égből megsokallotta az emberek gonoszságát, s rájuk szabadította a sötétséget és a hideget. A nap eltűnt az égről, a vizek befagytak, s a rablógyilkos számára nem termett többé semmi az elarabolt földön. Nagy fázás, éhezés és pusztulás következett ebből az egész emberi világra. Mikor pedig már közeledett erősen az idő, amikor minden emberi életnek el kellett volna pusztulnia földön, az Úristen odaintette maga mellé kedvenc angyalát, a Világosságot, és ezt mondta neki: „*Eridj le, hú szolgám, s nézz körül a földön, melyet gonoszsága miatt pusztulásra ítéltem. Vizsgálj meg minden embert, asszonyt és gyermeket, s akiben még megtalálsz egy csöpp kis nyomát a jóságnak, annak gyújtsd meg gyertyát a szívében. Én pedig majd az utolsó előtti napon alálélek a földre, s ha csak egy kicsike világosságot is látok rajta, megkönyörülök az emberi világon, s megváltoztatom az ítéletet, ami kiróttam rá.*”

Ezt mondta az Úristen, s a Világosság angyala alászállott a földre, hogy teljesítse a parancsot.

A föld sötét volt és hideg. Mint a csillagtalán, zimankós téli éjszaka, olyan. Az emberek tapogatózva jártak az utcákon, s akinek még volt egy darabka szára, fagyott kenyere, az elbújt vele a pincék mélyére, hogy ne kelljen megossza mással. Egy birka-bőr bundáért meggyilkolta apját a fiú, s akinek még tűz égett a kemencéjében, az fegyverrel őrizte szobája melegét a megfagyóktól. Az angyal nagyon-nagyon elszomorodott, hogy hasztalan járta az emberi világot, mert nem talált benne sehol egy fikarcnyi jószágot sem. Lassanként kiért a városból, s ahogy a dűlőúton haladt fölfele a hegyek irányába, egyszerre csak összetalálkozott a

sötétben egy emberrel, aki egy döntött fát vonszolt magával kintlódva. Kiehezett, sovány ember volt, s csak szakadt rongyok borították a testét, de mégis húzta, vonszolta magával a terhet, bár majdnem összeroskadt a gyöngeségtől. „*Minek kínlódsz ezzel a fával?*” – kérdezte az angyal. – *Hiszen ha tüzet gyújtánál belőle magadnak itt, ahol állsz megmelegedhetnél mellette.*”

„*Jaj, lelkem, nem tehetem én azt – felelte az ember. – Asszonyom s kicsi fiacskám van otthon, kik fagynak meg, s olyan gyöngék már, hogy idáig nem jöhetnének el. Haza kell vigyem nekik ezt a fát, ha bele is pusztulok.*” Az angyal megsajnálta az embert, és segített neki a fával, s mivel az angyaloknak csodálatos nagy erejük van, egyszerre csak odaérték vele a sárból rakott kunyhóhoz, ahol a szegény ember élt.

Az ember tüzet rakott a kemencében, s egyszeriben meleg lett tőle a kicsi ház, s míg egy sápadtra éhezett asszony s egy didergő kisfiú odahúzódtak a tűz mellé melegedni, az angyal meggyújtott egy gyertyát az ember szívében, mert jószágot talált abban.

„*Édesanyám, éhes vagyok...*” – nyöszörögte a gyermek, s az asszony benyúlt a rongyai közé, elővett egy darab száraz kenyeret, letörte az egyik sarkát, s odanyújtotta a gyermeknek. „*Miért nem eszed meg magad a többit?*” – kérdezte az angyal. – *Hiszen magad is olyan éhes vagy, hogy maholnap meghalsz.*” „*Az nem baj, ha én meghalok – felelte az asszony – csak legyen mit egyék a kicsi fiam.*” S az angyal ott nyomban meggyújtotta a második gyertyát is, és odahelyezte az asszony szívébe.

A gyermek leharapott egy kis darabot a kenyér sarkából, aztán megszólalt: „*Édesanyám, elhozhatom két kis játszótársamat a szomszédból? Ők is éhesek, s nincs tűz a házukban. Megosztanám velük ezt a kis kenyeret meg a helyet a tűznél!*” Az angyal pedig meggyújtotta a harmadik gyertyát is és odaadta a kisfiúnak, aki boldogan szaladt ki a gyertyával a sötét éjszakába, hogy fénye mellett odavezesse kis társait a tűzhöz és a kenyérhez.

S pontosan ekkor érkezett el az utolsó előtti nap, és az Úristen alálétezett a földre, s a nagy-nagy sötétségben meglátott három kis pislákoló gyertyalángot. És úgy megörvendett annak, hogy az angyal mégis talált jószágot a földön, ha nem is többet, csak hármat, hogy azon nyomban megszüntette a sötétséget, visszaparancsolta a napot az égre, s megkegyelmezett az emberi világnak.

S azóta minden esztendőnek a vége felé az Úristen emlékeztetni akarja az embereket arra, hogy a gonoszság útja hova vezet, s ezért ősszel a napok rövidülni kezdenek, a sötétség minden este korábban szakad alá, és minden reggel későbbben távozik, hideg támad, és befagynak a vizek, s a sötétség uralma lassan elkezd megfojtani a világot. Mi emberek pedig megijedünk, s eszünkbe jut mindaz a sok rossz, amit elkövtünk az esztendő alatt, és amikor eljön a legrövidebb nap, és a Világosság angyala alászáll közénk jószágot keresni, egyszerre mind meggyújtjuk a karácsonyfa gyertyáit, hogy az Úristen, ha alátekint, fényt lásson a földön, s megbocsássa a bennünk lévő jó miatt a bennünk lévő rosszat.

Ez a karácsony igazi meséje – fejezte be nagyapánk ott a kandalló mellett azon a régi-régi karácsonyestén –, én pedig azért mondtam el nektek, gyerekek, hogy megjegyezzétek jól, és emlékezzetek rá. Mert ez a mi emberi világunk újra építeni kezd a Babel tornyát, melyben egyik ember nem érheti meg a másikat, jelszavakból, hamisságokból, elfogultságokból és előítéletekből, s jönni fog hamarosan az irigység is, a rosszindulat, meg a gonoszság, melyek miatt az Úristen újra pusztulásra ítéli az embert. Tolvajlás és gyilkosság fog uralkodni a földön, s ha nyomorúság és a nagy sötétség rátok szakad majd, akarom, hogy emlékezzetek: csak a szívetekben égő gyertya menthet meg egyedül a pusztulástól.

Karácsonyi fűszerek

Ne felejtsetek: ha minden otthonban béke van, béke lesz a világon is.

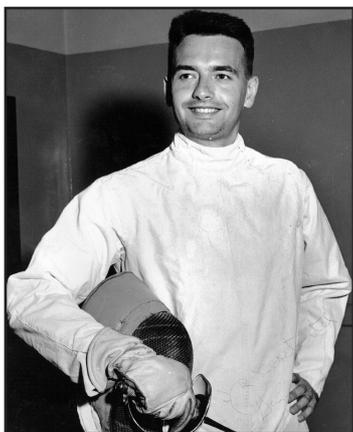
50 éve van olimpiai bajnokunk

Hogyan élte meg Ön a kommunista diktatúra évtizedeit sportolóként, magánemberként?

Sajnos elég rosszul. Miután minden vagyunkat elvették és osztályidegenné nyilvánítottak bennünket, a megélhetésünk nehéz volt. Kitétek a lakásunkból a tél közepén és még egy sátrat sem adományoztak érte. Apám szerencséjére talált egy árvíz előtti üres cipésműhelyt a Vidra utca 6. alatt, ami érhető okok miatt nem volt lakóhelynek tervezve. Annyira nem, hogy a nagy lakáshiány ellenére a helyiség üresen állt, csak patkányok tanyáztak ott. Nagy nehezen 4 ágyat, két szekrényt és egy fával fűthető tűzhelyet el tudtunk helyezni. Az üvegajtó egyenesen az utcára nyílt, vizet kannával hoztunk az Anna kútról. WC a mellettünk lévő ház udvarában volt, amit természetesen rajtunk kívül senki sem használt. Itt tanultuk meg az igazi éhezést, hiszen apám nem tudott semmilyen állást sem szerezni. Még mindig emlékszem, hogy milyen gyönyörrel ettem egy darab zsíros kenyeret, amit egyszer a vívómesteremnél kaptam.

Később az OTSB többször kérte a szegedi pártbizottságot, hogy utaljanak ki számunkra egy megfelelőbb lakást, de ezt ők mindvégig visszautasították annak ellenére, hogy akkor már az 1954-es világbajnoki csapatban is szerepeltem és persze később az olimpián. Természetesen nem vettek fel az egyetemre sem. Szerencsére – miután tehetséges vívónak néztem ki – kaptam egy állást a postán, mint távirtdamunkás. Később a postahivatalban többféle munkát végeztem, kezdve bélyegárulással, majd pénzfelvévással, végül is a könyvelésig sikerült felkerülnöm. Ekkor már jó vívó voltam. 22 éves koromban - újra az OTSB közbenjárására - felvettek patikusnak. Én persze vegyész szerettem volna lenni, de ez is jobb volt, mint a semmi.

Milyen légkörben zajlott a felkészülés az olimpiára 1956-ban?

Tatán voltunk az olimpiai edzőtáborban, amikor kitört a forradalom. Rövidesen Pestre mentünk és 29-én indultunk Melbourne. Nehéz elképzelni azt a boldogságot, amit a forradalom győzelme okozott. Gondolom, erről a témáról már nagyon sokan írtak, így nincs értelme a további részletezésnek. Álomban sem gondoltam arra, hogy esetleg

disszidálni fogok, hiszen szabadok vagyunk! Egy ideig Prágában vártunk, mert a franciák nem merték vállalni a leszállást. Végül is elindultunk Isztambulba, aztán tovább. Bombayban hallottuk a hírt, hogy az oroszok leverték a forradalmat. Borzasztó érzés volt. Az olimpián a Kossuth-jelvényt viseltük fekete szalaggal.

Mi készítette arra, hogy ne térjen haza az olimpia után? Ez előre megfontolt dolog volt, vagy hirtelen jött lehetőség?

Hetekig nem aludtam, nagyon nehéz volt eldönteni a jövőt. Még talán az utolsó nap sem voltam biztos abban, hogy mit tegyek. Féltettem a szüleimet. Azt is tudtam, hogy a vívó pályafutásomnak vége. De azt is, hogy a bizonytalan jövő jobb, mint az állandó üldözés és megáláztatás.

Már gyermekkorában is érdekelte a vegyészet. Hogyan nyergelt át végül a sporttól a tudományhoz?

Amerikában rögtön felvettek a Barkeley egyetemre vegyésznek. Nem értettem egy mukkot sem az előadásokból, de azért valahogy átvergődtem az első félévet. Utána már könnyebb volt, vegyész lettem. Később a Raychem nevű üzernél dolgoztam. A globális árufelisztés igazgatójaként fejeztem be pályafutásom. Nagyon sok hálával tartozom az USA-nak, hogy befogadtak mint idegent, és megadták a lehetőséget az érvényesülésre. Nem kellett félnem a besűgőktől, vagy esetleges deportálástól.

Hajdú Péter
a Hökkentő engedélyével

DVD: Magay Dánielről készült portréfilm a könyvtárban megtalálható.

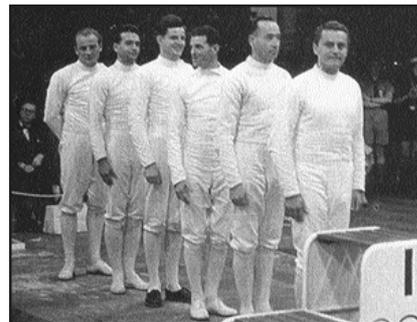
Amelbourni magyar olimpiai kardcsapat az 1956. december 4-i döntőben a franciák ellen kezdett, akik nem tudtak komolyabb ellenállást tanúsítani, s 12:4 arányban vereséget szenvedtek fiainktól. A magyar győzelmeket Kovács és Keresztes (4-4), Gerevich és Magay (2-2) szerezték. A második fordulóban a szovjet csapat volt az ellenfél. Ezen a találkozón is kitűnően vívott a négy magyar. 9:4-es vezetősüknél a győzelem biztos tudatában a magyarok feladták a további mérkőzéseket, tartalékolva az erőt az utolsó fordulóban a lengyelek elleni arany csatára.

Este zsúfolt nézőtér előtt a döntőt a világ valamennyi vívószakembere végignézte. Mindenki kíváncsi volt a híres magyar kardiskola képviselőire. A magyarok Gerevich, Kárpáti, Kovács, Keresztes összeállításban kezdték meg a finálét a lengyelek ellen. Magyarország 9:4-re győzött, s veretlenül, hatalmas fölényrel nyerte meg az olimpiák történetében nyolcadik csapat aranyérmét.

A magyar vívócsapat mérkőzéseiről szóló külföldi lapjelentések a legnagyobb elismerés hangján szóltak. Technikájukat, robbanékonyságukat, küzdeni tudásukat dicsérte valamennyi szakértő, különösen Gerevich vívását emelték ki: a magyar kardvívót a sportág örökös bajnokaként emlegették.

A magyarok győzelme egy pillanattal sem volt kétséges, s már előre vetítette, hogy az egyéni versenyen is nagy bajnak kell bekövetkeznie ahhoz, hogy ne a magyarok játsszák majd a főszerepet. Olimpia bajnok: Magyarország (Gerevich Aladár, Kárpáti Rudolf, Kovács Pál, Keresztes Attila, Hátori Jenő, Magay Dániel), 2. Lengyelország, 3. Szovjetunió, 4. Franciaország.

Forrás: MOB

Az olimpiai bajnok magyar kardcsapat. Ötödik a sorban az egykori szegedi piarista diák.

Karácsonyi fűszerek

Vedd meg valakinek ajándékba, amit a legszívesebben magadnak vennél meg.

Piarista-Kupa ötödször

Aminden évben megrendezésre kerülő Piarista-Kupa általános iskolás teremlabdarúgó torna idén december 2-án zajlott le. Immár ötödik alkalommal.

Már igen korán megérkeztek a csapatok, hogy át tudjanak öltözni és felkészülhessenek a nagy megmérettetésre. Most hét csapat versengett az évente elnyerhető vándorserlegért. A csapatok nevei: Fő Fasori, Hunyadi, Zrínyi, Orczy, Arany, Rókus II és a SzéPi csapata. A meccseket Zsova Tamás és Boczor Zoltán tanár urak vezették. A mérkőzések kisebb-nagyobb szabálytalanságok közepette folytak le. A mi csapatunk mindent megtett a jó eredmény érdekében, ám még így se sikerült elérni a tavalyi eredményt, a harmadik helyet. Végül a 4. helyezést érte el megfáradtatott csapatunk, melynek tagjai: *Lévai Benedek (7. A), Nagy Máté (7. A), Petrovics László (7. A), Samu Barnabás (7. A), Sári Bende (7.A), Szabó Roland (7. A), Jenei Áron (8. A), Vály Bence (8. A), Velkey Máté (8. A) és Csókási Ákos (8. A)*. Felkészítő tanárunk: *Boczor Zoltán*. Az első helyezést a Zrínyi csapata érte el és így ők őrzik egy évre a kupát. A második helyen a Rókus II, a harmadik helyen a Hunyadi csapata végzett. A meccsek közjegyzője: Pintyi Sándor. Minden résztvevőnek szívből gratulálunk!!!

Csókási Ákos 8. A

Városi kosár

Iskolánk 7-8. évfolyamának kosárlabdázói Boczor Zoltán tanár úr felkészítésével részt vesznek a városi bajnokságban. A bajnokság fordulói a Weöres Sándor Általános Iskola intézményének tornatermében zajlanak. A jelenlegi állás szerint első helyen áll iskolánk csapata. Eddigi eredményeink: November 30-án a Weöres Sándor Ált. Isk. ellen nyertünk 61-25-re, majd december 6-án a Tabán Ált. Isk. ellen 49-26-ra. A következő fordulót amely, tavaszra várható, izgatottan és kemény felkészítő edzésekkel várjuk.

Lapu Árpád 8. A

Piarista diák az év játékos Beszélgetés Simon Bencével

Simon Bence iskolánk 12. B osztályos diákja, a Tisza Volán kézilabdacsapatának oszlopos tagja 2006-ban az ifjúsági korcsoportból az év játékos lett, Ezt a címet minden esztendőben Szeged testnevelő tanárai és edzői ítélik oda.

Milyen érzés volt átvenni a díjat?

A Bajnokok Ligája félidejében volt, amikor jó pár ezer ember kint volt. Egy kicsit furcsa volt és izgultam is. De ez szerencsére elmúlt, amikor az edzőm is kiállt mellém. Lenyugodtam egy kicsit, és így valóban elhittem, hogy megkaptam. Reméltem, hogy nem fog megváltoztatni semmit. Elismerés az eddigi munkámért.

A sporthoz való hozzáállásodon változtatott-e valamit?

Nem. Az azóta változott valamit, hogy volt egy égő vereségünk Dunaújváros ellen. Kaptunk egy kis fejmosást a vezetőségtől, és onnantól kezdve van bennem egy küzdeni akarás, és egyfajta biztatás a többiek felé. Azóta jól mennek a meccsek is.

Hogy kerültél kapcsolatba a sporttal?

Labdával a kezemben nőtem fel egy sportcsarnokban. Mivel nagypapám edző volt Szolnokon, minden nap ott voltam, minden nap labdák között. Beleszülettem, ez vett körül engem. És nekem ez megtetszett.

Akkor a sportban képezed el jelenleg a jövődet? Mi a célod?

Valaki azt mondja, hogy iskola mellett sportol, én sportolás mellett tanulok. A cél mindenképpen a felnőtt válogatottság, ami mostanában elég elérhetetlennek tűnik a honosított játékosok miatt, és még a PICK-Szeged felnőtt csapata.

Magyarországon a kézilabda színvonalán mennyire segítenek a honosított játékosok?

Nem úgy játszanak, mint egy magyar játékos. Nekik nem cél, hogy a hazájuk-

Simon Bence

Szül: 1988.12.04., Szolnok
Kerék Utcai Ált Isk(BP)
Madách Imre Ált Isk
2003-2004:Algyő Ke
2004-2007:Tisza Volán Sc

nak nevet adjanak. Lehet, hogy fog küzdeni úgy, mint én, de akkor sem lehet összehasonlítani a kettőt. Egy honosított szerb játéka nem ér fel a magyaréval. Mert ha betesznek a csapatba egy külföldi játékos, aztán többet és még többet, az már nem magyar csapat. Az nem a magyar kézilabdázásnak lesz köszönhető, ha elérnek valamilyen eredményt.

A kézilabda abszolút csapatjáték. Te szoktál önzőzni a pályán?

Szoktam önző lenni, de a csapat az fontosabb. Az irányítónak a csapatot kell irányítani, és összeszednie. Az egy dolog, hogy kevesebb gólt lőhet, mint a többiek. De inkább lőjön kevesebb gólt, és csináljon több helyzetet a társainak. Nyerni lehet így is.

Vannak olyanok, akik azt mondják: én nyertem meg a meccset.

Vannak ilyen emberek. De ez a saját személyiségéből adódik mindenkinek. Ki hogy gondolkodik, ki hogy gondol erre.

Mi lesz veled 2008-ban? Gondolkodsz már az olimpián?

Messze van még, semmit nem tudok. Jelenleg semmi esélyt nem látok rá, hogy kijussak. Most lesz egy világbajnokság januárban, és ha arra sikerülne kijutnom, akkor azt mondanám: kész. De ott van még a junior válogatot. Ezért nem látok rá sok esélyt, hogy bármi is legyen. Esetleg 2012-ben, Londonba. Arra több esélyt látok. Addig még van rutinszerzési lehetőség is.

További terveid?

Sport, tanulás, család. 2012-ig még van öt és fél év, 23-24 évesen már gondolkozni kezdenék a családon. Edző nem akarok lenni, ha abbahagyom a kézilabdát. Sem edző, sem tési tanár, sem pedagógus nem akarok lenni. Ha esetleg nem lesz diplomám, akkor elmennék edzőnek, de inkább meghagynám azoknak, akiknek nincsen.

Török Tibor 12. B

Köpések aranyból

Voltak az askéták, ők az askézissel foglalkoztak...

A legelésző remeték a sivatagban éltek és növényeket, fűvet és kis állatokat ettek...

- Hol született Tours-i Szt. Márton?
- Hát talán itt... Tursiban...

Tanár - diák felelet:

- Metternichet letaszítják a trónjáról.
- Nem is volt király!
- Hát... a képzeletbeli trónjáról...

- Olvasták az Aranyembert?
- Nem!!
- Akkor mit olvasnak?
- Semmit.

Hol született Kossuth Lajos?

- Alsósztrégován...
- Bécsben...

Oroszország a XVI-XVII. században jelentősen kicsi országgá vált...

- Mi volt az ősmagyar hitvilágban a magyarok szent fája?
- Az olajfa...

- Milyen viszony volt Perczel Etelka és Vörösmarty Mihály között?
- A nője volt...

Németországban a weimari köztársaság bukása után a jobbszélű nemzeti-szocialisták kerültek hatalomra...

Idegen nevek helyesírása témazáróban:

Mohammed Dzsinna helyett: Mohammed Gin Nah...
Daladier helyett: Dalagie, Galadie, Dalaguie, Dalagyie

És végül egy megoldandó feladvány karácsonyra egy dolgozatból:

Anglia az első világháborúban elvesztette nagyhatalmi elsőségét és visszatoront az első helyre...

Papp Attila gyűjtése

Az a másik	Származás	Kávé pohár	Leqvint	Koncerten tombol	A 35. elem vegyjele	Ausztáliai maci
Megfejtés (1)		Keltfe betű		Dehogy!		
Méreg				Emelkedik a víz		
Zamata				Véd		
		Állj!			A Felsőshű-rányú je...-san	
		Testo rejleke			Kosár németül	
Trükkötvet be	Avésein időz!		Német fűtés-technikai cső			
	Megfejtés (2)		Cirkónium			
				Igavonó állat		Kén
Profí-látóidőgő csapat			Helyrag	Mag-szögyent	A telejére régesen	Villamosáram-szolgáltató
Olasz fővő			Sóhaj		Oxigén, radon	
	Vállalati forma	Ausztria i webkapok kiterjesztése az Interneten	Ég a tűz			
			Szén-monoxid			
Régi fűzőbeszköz					Nem anozul	
						

Ebben a hónapban egy Ady-vers részletét kell megfejteni. A megfejtéseket 2007. január 4-ig kérjük bedobni szerkesztőségi postaládába, vagy elküldeni e-mail címünkre: piarfutar@szepi.hu. Előző havi rejtvényünk megfejtése: Paul Valéry, Minden ellenségünk halandó. Könyvjutalmat nyert Kiss Péterné szegedi olvasónk.

Minden
kedves
Olvasónknak
áldott
karácsonyt
és
sikeres
új
évet
kívánunk!

IMPRESSZUM – PIÁR FUTÁR – KIADJA a Dugonics András Piarista Gimnázium a Dugonics András Alapítvány támogatásával. Számlaszám: 10402805-28012423-00000000
SZERKESZTŐSÉG 6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14.T: 62/549-090, E-mail: piarfutar@szepi.hu
Lapengedély száma: 2.2.4/1513/2003. Szerkesztőségi ülés minden szerdán 14.30 órától a szerkesztőségben. – **FELELŐS KIADÓ** Szilvásy László SP – **FŐSZERKESZTŐ** Török Tibor – **FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES** Borbás Bálint – **SZERKESZTŐ** Mészáros Ferenc – **MUNKATÁRS** Varga Iván – **FOTÓ** Piti Marcell – **KORREKTÚRA** Mészárosné Szabó Tünde, Papp Attila – **NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS** Férc-Szemes Áron – **NYOMÁS** Alfa-Center
Megjelenik havonta, 600 példányban. Kizárólag belső terjesztésre.

Karácsonyi fűszerek

Újév napján gyűjts három gyertyát és gondolj arra a három legjobb dologra, amely az elmúlt évben történt veled.